

PROGRAM DEMOKRATSKE PARTIJE KURDISTANA USVOJEN NA VIII
KONGRESU PARTIJE ODRŽANOM 1966.GODINE

Čl. 1/ Naziv partije: Demokratska partija Kurdistana.

Čl. 2/ Naša Partija je revolucionarna, demokratska partija, koja zastupa interese radnika, seljaka, poduzetnika, zanatlija i revolucionarnih intelektualaca u iračkom Kurdistanu.

Čl. 3/ Mi se borimo za oslobodjenje i samoupravljanje /autonomiju/ iračkog Kurdistana unutar granica Iračke republike.

Čl. 4/ U slučaju neke unije između Iračke republike i bilo koje arapske države, kurdijski narod treba da osigura svoja prava i samoopredjeljenje - samoodlučivanje.

Čl. 5/ Partija koristi u svojoj političkoj borbi i svojim socijalnim analizama napredne naučne teorije, koje su u skladu s vladajućim uvjetima u kurdijskom narodu.

Čl. 6/ Mi se borimo za jedan parlamentarni demokratski režim u Iraku, za slobodu ispovijedanja svih religija, za pravo samoopredjeljenja i priznanja slobode štampe i informacija i pravo svih građana za koaliciju i slobodu ujedinjavanja.

Čl. 7/ Mi se borimo: a/ za širenje bratskih odnosa među arapskim narodima i Kurdima;

~~a/ za širenje bratskih odnosa među arapskim narodima i Kurdima;~~

b/ za arapsko-kurdsko bratstvo i konsolidiranje nacionalnog jedinstva u Iraku;

c/ za prijateljske odnose između kurdske naroda i svih nacija svijeta;

d/ za priznavanje nacionalnog prava manjina u Kurdistanu.

Čl. 8/ Borimo se za uspostavljanje svjetskog mira i za popuštanje međunarodne napetosti, ravnano se po principima Povelje Ujedinjenih naroda, zaključcima Bandunške konferencije i principima miroljubive koegzistencije. Vjerujemo u rješenje međunarodnih problema putem pregovora i osudjujemo proizvodnju nuklearnog oružja i nuklearna istraživanja.

b/ Smatramo imperijalizam kao trajnu opasnost za sve narode, zbog toga je naša politika usmjerena protiv njega. Vjerujemo u jačanje prijateljskih odnosa svih naroda svijeta na bazi međusobne pomoći i mi potpomažemo nacionalne pokrete oslobođenja onih naroda koji se bore za nezavisnost i svoje pravo samoopredjeljenja!

Čl. 9/ Njegovanje prijateljskih odnosa i zajednički rad između naše partije i demokratskih organizacija koje svuda u svijetu priznaju kurdijsku stvar.

Čl. 10/ Borimo se za napredovanje nacionalne privrede i za podizanje životnog standarda naroda putem modernog, sveobuhvatnog privrednog planiranja uključujući kratkoročne i dugoročne projekte kao i obrazovanje upravnog i tehničkog personala, koji je potreban za podizanje.

Čl. 11/ Naša partija vjeruje da teška industrija predstavlja osnovu i oslon političke i privredne nezavisnosti.

Zbog toga stremimo tome da stvorimo tešku i laku industriju uzevši u obzir tlo i mogućnosti naročito za industriju nafte i bakra - elektrifikacije čitave zemlje, zaštita domaće mlade industrije protiv stranog nadmetanja, oспособešenje investiranja domaćeg kapitala u industriju i posebnom zaštitom interesa potrošača kroz unapredjenje nacionalne industrije, kao šećera, papira, mliječnih gospodarstava, cementa, cigareta itd. kao i oslobodjenje od uvoznih poreza i taksa za instrumente, mašine i pogonski materijal koji je potreban za podizanje naše nacionalne industrije.

Čl. 12/ Borimo se za uklanjanje nezaposlenosti - za donošenje naprednih zakona koji će garantirati interese radnika i minimalne nadnice - tarife jednog unjerenog životnog standarda radnika i njegove obitelji. Ograničenje radnog vremena, zabrana rada u industriji za djecu. Donošenje zakona koji će ostvariti socijalna i penziona osiguranja, ostvarenja prava poljoprivrednih zadruga i slanje radnika u inozemstvo kao i povećanje broja stručnih škola. - za postizanje većeg standarda tehničkih mogućnosti radnika.

Čl. 13/ Mi težimo tome da povećano dobit od nafte, primjeni odredjenog udjela dobiti na industrijskom i poljoprivrednom projektu u Kurdistanu u odnosu na stanovništvo tog područja, kontrola i pregled stadija izvedbe prirodnog tržišta - provedba zakona /80/ od 1961., jačanje nacionalnih petrolejskih društava i borimo se protiv stranih naftnih kompanija, koje se stalno miješaju u unutrašnju politiku Iraka; zalažemo se za izgradnju naftne industrije preko nacionalnih kompanija za naftu

i za razvijanje ove industrije na svim mjestima gdje se nafta crpi; borimo se za bolje uvjete života narodnih masa i osposobljavanju patriotskih kadrova svih profesija, a posebno za naftnu industriju, koji bi ubrzali razvitak proizvodnje i posljednje; borimo se za nacionalizaciju naftne industrije u budućnosti.

Čl. 14/ Budući da zemljišni problem u Kurdistanu ima svoje posebne karakteristike koje su nedovoljno sagetane i pregledane zakonom o zemljišnoj reformi - težimo za time da u neku ruku to poboljšamo - da svim seljacima u Kurdistanu bude osigurano jedno razumno zemljišno pravo. Nadalje, će naša Partija sudbinu seljaka poboljšati i njihove prihode povisiti, te pokušati:

I - a/ reforma i navodnjavanje nekultiviranih područja i podjela medju seljake koji još nemaju zemlje ili kojih je posjed malen - kao zakonom odredjene površine.

b/ rješenje navodnjavanja putem kanala, umjetnih bunara, vođenih rezervoara i zbrinjavanje i osiguranje mogućnosti seljacima da imaju koristi od vladinog plana navodnjavanja.

c/ pomoć seljacima opskrbom sjemena, umjetnog gnojiva, mašina i alata - omogućavajući im tako bolju žetvu i berbu - sniziti kamate dugoročnim i kratkoročnim kreditima - zaštititi seljake od špekulanata.

d/ ostvaranje kooperativnih društava medju seljacima da bi njihovi poljoprivredni proizvodi došli na tržište u zamjenu za alat i dr.

e/ **preširenje** upotrebe strojeva i modernih poljoprivrednih metoda - podržavanje kolektivnih i kooperativnih napora /kurdski - Harawaz/ medju seljacima.

f/ ostvarenje tehničkog podučavanja za povišenje poljoprivrednog standarda - povećati boravak seljaka u inozemstvu zbog sticanja većih iskustava.

II .. Garancija stočarstva je jedan od dva fundamentalna aspekta poljoprivredne produkcije u Kurdistanu - ona predstavlja veliki dio poljoprivrednog prihoda.

Zbog toga nastojimo:

a/ uklanjanje svih ograničenja i pravila koja su u vezi sa stokom kao porez na pašu, pokloni i druga feudalna prava.

b/ osiguranje Nomadima raspodjelu zmelje i osiguranje paše za stoku.

c/ osiguranje stočne zdravstvene organizacije, poboljšanje uzgoja stoke i njenih proizvoda.

III .. Mi težimo k:

a/ promjeni duhanskog monopola zakona za osiguranje seljaka i poboljšanje kvalitete duhana - putem organiziranog uzgoja, klasifikacije i cijene.

b/ zbrinjavanje proizvođača duhana pravovremenim usjevom u početku godine.

c/ izobrazba experata i stručnjaka za poboljšanje kvalitete duhana - kao i uredjenje modernih skladišta da bi se duhan zaštitio od propadanja.

d/ poboljšanje i proširenje cigaretne i duhanske industrije kao i gradjenje tvornica i vrsta duhanskih preradjevina, kako bi se Irak stvorio zemljom izvoznicom duhana

IV -- Njegovanje šuma kao i donošenje zakona za njihovu zaštitu u skladu sa nacionalnim ekonomskim interesima.

f/ pošumljavanje - uključujući sadjenje voćak: kao dio pošumljavanja u brdovitim krajevima.

Čl. 15/ Organizacija unutarnje i vanjske trgovine; pomoć domaćim trgovcima u jačanju njihove trgovine - otvorenog i privatnog sektora - priključenje međunarodnoj trgovini na bazi obostranog interesa; unapredjenje exporta kao i pokušaj ograničenja importa koliko je moguće.

Čl. 16/ a/ Organizirati financijske odnose - štedeći na izdacima i stvaranje balansa između prihoda i rashoda - osiguravajući pomoćne financijske izvore za produktivne projekte.

b/ Uredjenje pravednog poreznog sistema stvaranjem direktnog, progresivnog poreza na prihode i nasljedstva kako bi se indirektni porez smanjio, koji opterećuje one koji malo zaraduju.

c/ Jačanje nacionalnog bankovnog sistema povećanjem kapitala - ostvarenjem svih vrsti osiguranja kako bi dali svoj dio dobrobiti i standardu narodne privrede.

d/ Donošenje zakona o reguliranju carina da bi bili zaštićeni nacionalni interesi.

Čl.17. a/ Organizacija transporta u iračkom Kurdistanu gradnjom, proširenjen i produženjen cesta - uredjenjen zakona o željeznicama, postavljanjen benzinskih cisterni koje su potrebne za transport iračke nafte - osnivanje nacionalne parobrodarske organizacije kao i proširenje komunikacione mreže sa ostalim zemljama u skladu sa nacionalnim interesima.

b/ Uredjenje odmarališnih mjesta da bi se unapredjivao turizam - olakšanje komunikacija - cesta od Suleimanya /kurdijska armija/ poboljša i ojača u obučavanju pripadnika u pravon demokratskom i narodnom duhu - pomoć familijama koje su stradale u sudjelovanju u Kurdijskoj revoluciji.

Čl. 18. Uredjenje medicinskih centara, izgradnja medicinskih univerziteta i škola; povećanje broja stipendista u inozenstvu, kontrola bolesti i zaštita od njih, jačanje medicinske kontrole, besplatna medicinska terapija u cijelom Kurdistanu, povećanje broja bolnica, osiguranje sela i zabačenih krajeva sa najvažnijom medicinskom službon, raspodjelom lijekova kao i kontrola cijena istih.

Čl. 20. Direktnim demokratskim izborima treba birati načelnike i gradske vijećnike, jedan sveobuhvatni plan za državne projekte Iraka.

Čl. 21. Donošenje zakona o ravnopravnosti žena kao i zaštita svih prava i kod zaposlenja; političko, ekonomska i društvena.

Čl. 22 a/ Težino za osiguranjen prava studenata; uklanjanjen nepismenosti i neznanja, izravni odgoj u

nacionalnom i demokratskom smislu - borba protiv reakcionara, fašističkih i rasističkih nazora i tendenca, uskladjanjem teorije i prakse.

b/ Težimo za oživljavanjem kurdijske literature, povijesti, umjetnosti kao i obogaćivanjem humanističkom baštinom ostalih naroda; održavanjem i čuvanjem religioznih svetinja i historijskih gradova u Kurdistanu.

c/ Želimo ostvariti oficijelni univerzitet u iračkom Kurdistanu, koji će svoja nastojanja koordinirati s ostalim univerzitetima u Iraku. On treba da bude nezavisan i značajan centar nauke i naučnog napretka.

d/ Omogućiti studij kurdijskog jezika i literature kao i historije na iračkim univerzitetima - proširiti studij kurdijskog jezika u svim dijelovima Iraka - osnivanje kurdijske jezične akademije kao i radio i televizijske stanice u Kurdistanu.

e/ Osnovna škola treba da bude obavezna za djecu obih spolova - otvaranje večernjih škola za radnike, seljake i dr. - povećanje broja otvorenih biblioteka, laboratorija kao i organizacija odgojnih klubova i predavanja.

f/ Unapredjenje kurdijske literature i umjetnosti u službi čovječanstva, a posebno kurdijskog naroda, poticanje literarne i umjetničke aktivnosti, povećanje broja stipendista u inozemstvu za kurdijske studente proporcionalno kurdijskom stanovništvu - osnivanje kazališne i filmske industrije kao i razmjena /kulturalna/ sa ostalim narodima.

Čl. 23. Mi podupiramo borbu za oslobodjenje kur-
dijskog naroda u svim dijelovima Kurdistanu i uživanje svojih
nacionalnih prava.

Čl. 24. Svim Kurdima koji su u Iraku boravili vi-
še od pet godina treba priznati iračku nacionalnost, kao Failiesi,
Koyansi, Oneriansi i drugi.

RAZDIJELJENO OD PDK U EVROPI

novembar 1967.

PROGRAM DEMOKRATSKE PARTIJE KURDISTANA USVOJEN NA VIII
KONGRESU PARTIJE ODRŽANOM 1966.GODINE

Čl. 1/ Naziv partije: Demokratska partija Kurdistana.

Čl. 2/ Naša Partija je revolucionarna, demokratska partija, koja zastupa interese radnika, seljaka, poduzetnika, zanatlija i revolucionarnih intelektualaca u iračkom Kurdistanu.

Čl. 3/ Mi se borimo za oslobodjenje i samoupravljanje /autonomiju/ iračkog Kurdistanu unutar granica Iračke republike.

Čl. 4/ U slučaju neke unije između Iračke republike i bilo koje arapske države, kurdijski narod treba da osigura svoja prava i samoopredjeljenje - samoodlučivanje.

Čl. 5/ Partija koristi u svojoj političkoj borbi i svojim socijalnim analizama napredne naučne teorije, koje su u skladu s vladajućim uvjetima u kurdijskom narodu.

Čl. 6/ Mi se borimo za jedan parlamentarni demokratski režim u Iraku, za slobodu ispovijedanja svih religija, za pravo samoopredjeljenja i priznanja slobode štampe i informacija i pravo svih građana za koaliciju i slobodu ujedinjavanja.

Čl. 7/ Mi se borimo: a/ za širenje bratskih odnosa među arapskim narodima i Kurdima;

~~a/ za širenje bratskih odnosa među arapskim narodima i Kurdima;~~

b/ za arapsko-kurdsko bratstvo i konsolidiranje nacionalnog jedinstva u Iraku;